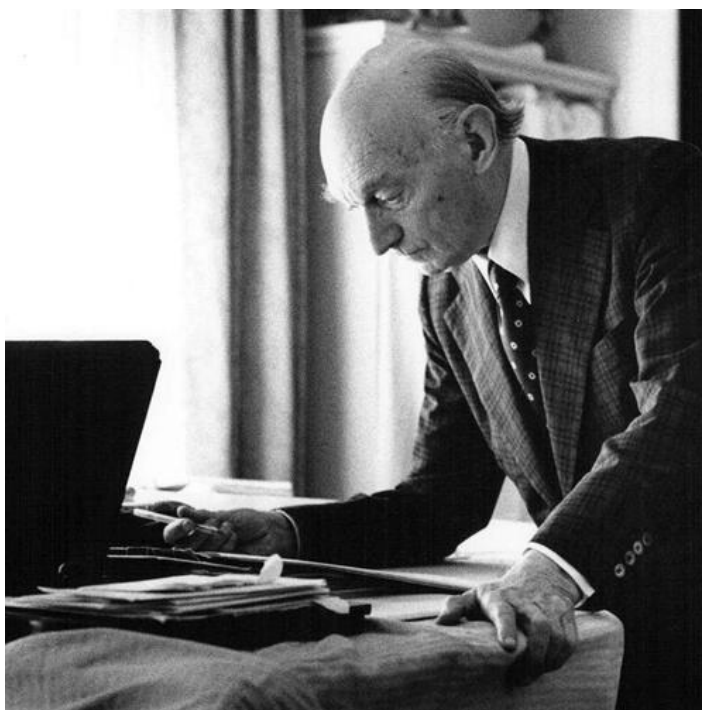

Número 12, novembre 2012

Frederic Mompou en el segle XXI

Un simposi per a la reflexió i el diàleg

La música té la paraula
Entra

Els sons d'una flauta japonesa
Josep Pujol

Per què escriure 'shakuhachi'

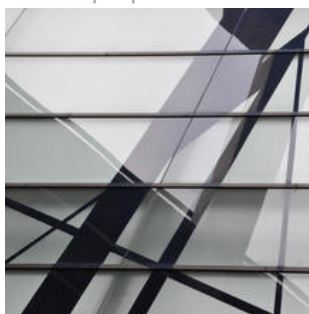
Zona ASSAE
Entra

Assae, primer acte
Eduard Almacellas

Què és l'Associació d'Alumnes de l'Esmuc?

Ben a prop
Entra

Ben a prop
Joan Tomàs Massana

Jam session al bar Llanterna

Article
Entra

Improvisació col·lectiva transdisciplinària
Laura Roig

L'aprenentatge d'allò *que no s'ensenya*

Destacats

- A dues veus
- Article
- La música té la paraula
- Zona ASSAE
- Article

- No som despesa, som inversió

Subscriu-te a la nostra revista

Rebràs per correu electrònic les novetats de L'ESMUC digital i podràs afegir comentaris als articles

Veure tots els números de L'ESMUC digital

Recull de tots els continguts publicats

Frederic Mompou en el segle XXI

Un simposi per a la reflexió i el diàleg

Adolf Pla
Pianista i professor de l'Esmuc

Posa't en contacte

Editorial

Altres publicacions

0

Després dels vint-i-cinc anys de la seva mort, l'Escola Superior de Música de Catalunya vol recordar a Frederic Mompou organitzant un [simposi](#) el proper mes de desembre.

El conjunt de les comunicacions, d'acord a la presència cada vegada més habitual de la música de Mompou, permetrà copsar l'amplitud de la seva obra. Les vuit comunicacions que es presentaran ens oferiran l'oportunitat de reflexionar sobre la rellevància de la música de Mompou en el passat, en el context cosmopolita de París, en el conjunt de la música espanyola i en el nostre propi país en particular, i també la rellevància que està adquirint en la nostra època, de permanent transformació, d'una postmodernitat que gira paradigmes que han servit de referència en els darrers segles de la història de l'art i de la música.

Frederic Mompou podria ser un exemple que ens doni pistes sobre els camins del futur de la música i de l'art? Tot i ser el compositor que juntament amb Falla i Rodrigo (gràcies a l'Adagio del *Concierto de Aranjuez*) ha generat més bibliografia de tota la història de la música espanyola, la major part de la seva música ha estat força invisible i poc interpretada en el segle XX. Potser perquè en el fons ha estat una música poc compresa? Les bondats i les qualitats d'aquesta música són com un tresor del qual només hem gaudit una part molt petita.

Des de la primera actuació del seu mestre Motte Lacroix el 15 d'abril de 1921 a la Salle Érard de París, en la qual va interpretar els *Cants màgics*, *Scènes d'enfants* i quatre *Chansons catalanes*, grans pianistes -però pocs- han interpretat la música de Mompou: Viñes, Rubinstein, Michelangeli, Sabater, De Larrocha, etc. Des de la dècada dels anys 90 s'han incrementat notablement les edicions de música de Mompou i les integrals de la seva obra per a piano i per a veu. Actualment pianistes com Stephen Hough o Arcadi Volodós inclouen cada vegada amb més freqüència la música de Frederic Mompou en els seus recitals. Pel que fa als enregistraments, resulta molt significativa la presència de *Música callada*, paradigma de la relació entre la mística i la música del segle XX, la qual pertanyia només fa pocs anys a un nivell de músiques que podríem qualificar gairebé d'inhòspites pel gran públic. Als voltants del canvi del mil·lenni, aquesta dinàmica està canviant. Ara ja esdevé més natural compartir en recital aquesta música i s'ha convertit en una obra força enregistrada. No hi ha dubte que Frederic Mompou és cada vegada menys secret i aquesta circumstància l'hem d'entendre com un fet rellevant, un fet que no respon a casualitats sinó ben al contrari, a causalitats.

Aquestes raons han motivat la celebració d'aquest simposi com un espai en el qual han estat convidats intèrprets i estudiosos de diversos àmbits del coneixement musical per mirar a Mompou des de diversos registres. L'Escola està molt contenta de poder comptar amb la col·laboració d'intèrprets que van tenir l'oportunitat de conèixer i treballar amb Frederic Mompou. Finalment, aquest simposi vol ser sobretot un punt de diàleg i d'experiència d'aquesta música tan nostra i tan màgica, que podrem escoltar en quatre concerts i en actuacions a mode d'apunts musicals preludiant les comunicacions. L'Escola vol agrair la col·laboració de la Fundació Frederic Mompou per la seva gentilisa aportant documents audiovisuals que seran projectats en dues sessions. Així mateix agraeix també la col·laboració del Museu de la Música, la Fundació Victòria de los Àngeles i l'Associació d'estudiants de l'Esmuc pel seu voluntariat en el desenvolupament de les jornades.

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 12, novembre 2012

Destacats

- A dues veus
- Article
- La música té la paraula
- Zona ASSAE
- Article

- No som despesa, som inversió

- Zona ASSAE

Contingut Anterior

- Número 11, octubre 2012
- Número 10, juliol-setembre 2012
- Número 9, juny 2012
- Número 8, maig 2012
- Número 7, abril 2012

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
Número 81, gener 2020
- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019

Erasmus versus el Ministerio

L'experiència de l'intercanvi vista per dos estudiants de l'Esmuc

L'Erasmus és notícia. Ho és perquè compleix vint-i-cinc anys, i també, malauradament, perquè han fracassat les negociacions sobre el pressupost que la Comunitat Europea destina a aquesta beca —la més popular entre els estudiants europeus— i perquè, en només dos anys, el Ministerio de Educación ha retallat la seva aportació en un 75%. Més enllà de les vivències personals i culturals que acompanyen l'intercanvi, la beca Erasmus contribueix més que cap altra iniciativa a la cohesió d'Europa i obre unes perspectives professionals de les quals els joves del nostre país estan bastant mancats. Seria trist (i greu) que les actuals retallades en fessin perillar el futur.

A dues veus

Altres publicacions

0

Joan Magrané

Estudiant de Composició

Christina Kaser

Estudiant de contrabaix

Cal dir en primer lloc que fer un Erasmus en una carrera artística té les seves característiques pròpies. Per diverses raons s'han de tenir presents certes coses molt importants.

La meua primera necessitat a l'hora de demanar la beca fou la de contactar amb un professor que m'interessés, ja que les classes d'Instrument principal —o Composició— són individuals. Això vol dir, no només anar-lo a trobar per preparar la possible acceptació de la sol·licitud, sinó també per tal de copsar en primera persona l'interès que pugui despertar el seu treball artístic i la seva manera d'entendre la música. És a dir, que la seva personal visió compositiva pugui enriquir —de la mateixa manera, és evident, que enriqueix l'anada a un nou país— perquè l'experiència acadèmica i la vivència personal siguin realment importants i útils.

Una altra cosa és el canvi d'ambient pedagògic i de companys de classe. Per exemple, en el meu cas —anant a estudiar a la Kunst Universität de Graz, a Àustria— em va sobtar que allí la majoria d'alumnat era no autòcton, cosa que influïa en la manera de fer les classes col·lectives i aportava encara més visions forànies a la ja sobreentesa "influència austríaca" (i, a més de la pràctica de l'alemany, servia per no oblidar l'anglès...).

L'altre punt importantíssim —una vegada analitzat l'entorn acadèmic— és la pròpia experiència a favor de la futura vida musical fora del conservatori. És a dir, i sobretot en l'àmbit artístic, la necessitat d'aconseguir més temps per dedicar al propi treball, en el meu cas, compositiu (centrar-se realment en la matèria principal), cosa que comporta una subseqüent evolució i un increment de les oportunitats per fer-lo conèixer.

Podria dir doncs que vaig considerar l'Erasmus com una espècie d'any sabàtic en el decurs normal dels estudis a l'Esmuc per fer un pas endavant en allò més important; és a dir, en enriquir la pròpia opció-visió artística i guanyar temps per compondre i reflexionar sobre la mateixa composició. (I a més, conèixer gent interessant!).

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 12, novembre 2012

Destacats

- A dues veus
- Article
- La música té la paraula
- Zona ASSAE
- Article

- No som despesa, som inversió

- Zona ASSAE

Contingut Anterior

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
Número 81, gener 2020
- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019
- Número 78, juny 2019
Número 78, juny 2019
- Número 77, maig 2019
Número 77, maig 2019

Erasmus versus el Ministerio

L'experiència de l'intercanvi vista per dos estudiants de l'Esmuc

L'Erasmus és notícia. Ho és perquè compleix vint-i-cinc anys, i també, malauradament, perquè han fracassat les negociacions sobre el pressupost que la Comunitat Europea destina a aquesta beca –la més popular entre els estudiants europeus– i perquè, en només dos anys, el Ministerio de Educación ha retallat la seva aportació en un 75%. Més enllà de les vivències personals i culturals que acompanyen l'intercanvi, la beca Erasmus contribueix més que cap altra iniciativa a la cohesió d'Europa i obre unes perspectives professionals de les quals els joves del nostre país estan bastant mancats. Seria trist (i greu) que les actuals retallades en fessin perillar el futur.

A dues veus

Altres publicacions

0

Joan Magrané

Estudiant de Composició

Christina Kaser

Estudiant de contrabaix

I decided to go abroad more than one year ago and immediately started looking for cooperating universities and professors that might fit my expectations. I went to Germany, Leipzig and Berlin, to meet professors and take lessons with them to see how they teach, what kind of technique they use etc. In January 2012 I also came to Barcelona to meet Jonathan Camps. A friend of mine had studied with him, so I knew about him and the Esmuc.

Finally there was one main reason why I decided to spend my Erasmus year in Barcelona. I needed and wanted to have the biggest possible break with my previous life and studies in Austria. It's not a decision about good or bad, better or worse, I just wanted a change in the way of teaching, the way of playing, the pieces that were worked on and played, the language, climate, people's mentality, culture and the answer behind the question "Why are you studying the doublebass?".

I arrived in Barcelona on the 17th September (by bus, by the way, as I had to bring my bass!) without any certain expectations, just looking forward to different attitudes. And since I'm here I enjoy this change everyday.

A wish of mine is now to improve my Spanish as quickly as possible to be able to get in contact with my student colleges easier, as they seem to be very nice and likeable, and the Spanish people in general because I like to experience their way of living that much as it's so different to the Austrian one.

But as I will stay for at least ten months I'm pretty confident to manage this.

See you around y hasta luego!

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 12, novembre 2012

Destacats

- A dues veus
- Article
- La música té la paraula
- Zona ASSAE
- Article

- No som despesa, som inversió

- Zona ASSAE

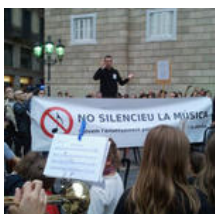
Contingut Anterior

Números anteriors

- **Número 81, gener 2020**
Número 81, gener 2020
- **Número 80, octubre 2019**
Número 80, octubre 2019
- **Número 79, juliol-setembre 2019**
Número 79, juliol-setembre 2019
- **Número 78, juny 2019**
Número 78, juny 2019
- **Número 77, maig 2019**
Número 77, maig 2019

Gent Esmuc

Gent Esmuc és una secció de la revista pensada per mostrar la vitalitat musical de professors, estudiants i altres membres de la comunitat educativa de l'Escola. Sempre que hi apareguin ressenyes de discos, llibres, partitures o altres publicacions, les trobareu disponibles a la Biblioteca de l'Esmuc.

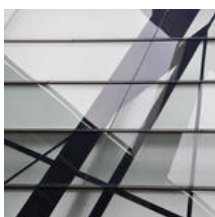
No som despesa, som inversió

Incertesa davant la manca de compromís del Departament d'Ensenyament

De la polèmica a l'acord

Sobre les competències transversals en llengua estrangera

Ben a prop

Jam session al bar Llanterna

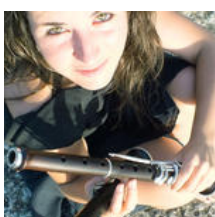
La represa de Producció i Gestió

S'imparteix l'especialitat de nou, ara oficial

Els nostres màsters

L'oferta educativa de l'Esmuc dins l'àmbit universitari

Tradició i creació

El projecte final de l'estudiant Heura Gaya obre la XXXII edició del FIMPT

Contingut Actual

Número 12, novembre 2012

Destacats

- A dues veus
- Article
- La música té la paraula
- Zona ASSAE
- Article

- No som despesa, som inversió

- Zona ASSAE

Contingut Anterior

- Número 11, octubre 2012
- Número 10, juliol-setembre 2012
- Número 9, juny 2012
- Número 8, maig 2012
- Número 7, abril 2012

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
Número 81, gener 2020
- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019

Lamentaciones

El reflex del pas del temps en l'obra de Joan Sanmartí

• Número 78, juny 2019

Número 78, juny 2019

• Número 77, maig 2019

Número 77, maig 2019

**Veure tots els números de
L'ESMUC digital**

Filmar la música

La etnomusicología audiovisual según Leonardo D'Amico

No som despesa, som inversió

Incertesa davant la manca de compromís del Departament d'Ensenyament

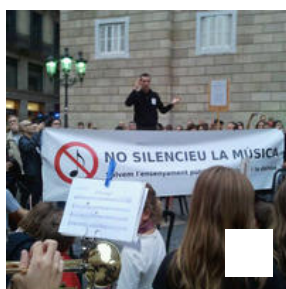
Roser Ramos
Estudiant de Musicologia
de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions

0

Concentració per
l'ensenyament públic de la
música i la dansa

"No silencieu la música" tornava a ser el lema de la segona concentració convocada per la [Plataforma Salvem l'ensenyament públic de la música i la dansa](#) el dissabte 20 d'octubre a la plaça Sant Jaume de Barcelona que, segons el membre de la comissió organitzadora, Jordi Umbert, "va servir per a posar de manifest la manca de compromís del Departament d'Ensenyament de la Generalitat i també la incertesa davant d'una possible retallada de competències dels ajuntaments per part del Govern Central que tindria efectes greus en la situació de les escoles de música i dansa".

Malgrat que el percentatge de població que estudia música al nostre país és encara inferior al de la mitjana europea, hi ha hagut una sèrie de fets en les darreres dues dècades que han fet possible un increment en l'accés a aquests estudis. D'una banda, a partir de la implantació de la LOGSE l'any 90 i el posterior decret del 93 a Catalunya, es comença a regular l'ensenyament musical i ja es detecta una millora en el funcionament de les escoles de música i conservatoris. Paral·lelament es pacten vies de

finançament que obren l'accés a l'educació musical a un major nombre d'alumnes de diferents parts del teixit social, i que afavoreix la creació d'una xarxa d'escoles de música al país que comença a interactuar amb l'europea. El 2006 s'aprovà el nou conveni marc que va introduir el finançament de mòdul per alumne, on la Generalitat fa una aportació de 600 euros per cada estudiant dels ja més de 150 centres.

Des del 2011, les retallades en ensenyament públic són constants sota el pretext d'una crisi que afecta un govern que insinua no poder sostenir una activitat de pur ornament social. La vulnerabilitat dels projectes educatius és creixent i cada vegada són més les escoles que es veuen afectades per decisions preses sense criteri tècnic ni pedagògic. "Són 40.000 alumnes afectats i 3.000 llocs de treball en perill", assegura la Plataforma en un [manifest](#) que van llegir alguns estudiants d'escoles de música durant la concentració. El Departament no només no busca estratègies per assegurar la continuïtat dels ensenyaments sinó que incompleix el conveni de finançament acordat sobre les escoles municipals i conservatoris de manera retroactiva, arribant fins a un descens del 62% de la subvenció i deixant els consistoris i les comunitats educatives en una situació de desampar, on les pujades de quotes dels usuaris són freqüents, així com també ho són les rebaixes de sou i condicions laborals del professorat. Aquestes mesures econòmiques desvirtuen el funcionament dels centres i forcen canvis en els models educatius, en l'engranatge social que se'n genera i en la forma de gestió. Ignasi Gómez, professor del Departament de Pedagogia de l'Esmuc, defensa que "la despesa pública en educació artística també és una inversió, i que és un greu error entendre les pràctiques artístiques com un ornament, prescindible, o només a l'abast d'uns pocs."

L'Associació d'Alumnes de l'Esmuc ([Assae](#)) també va fer una crida a la concentració perquè l'entén com a pròpia i defensa un model públic, de qualitat i d'accés universal per a l'ensenyament musical. Segons Enric Aragonès, coordinador de l'Assae, "els ajustaments pressupostaris també afecten l'Esmuc, compromentent les condicions laborals dels seus treballadors i treballadores, així com la qualitat de la seva tasca".

Durant la concentració, els estudiants, familiars, professors i equips directius dels centres van interpretar l'*Himne de l'Alegria* de L. v. Beethoven i *El Rossinyol*, aquest darrer un parell de vegades, i va córrer entre els presents una mena de neguit evocat pel significat que aquesta cançó va prendre entre els exiliats del franquisme, com una mena de mal presagi del possible genocidi de la cultura al nostre país.

Contingut Actual

Número 12, novembre 2012

Destacats

- A dues veus
- Article
- La música té la paraula
- Zona ASSAE
- Article

- No som despesa, som inversió

- Zona ASSAE

Contingut Anterior

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019
- [Número 77, maig 2019](#)
Número 77, maig 2019

De la polèmica a l'acord

Sobre les competències transversals en llengua estrangera

Ester Castelló
Estudiant de Musicologia de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions

1

El passat 26 de setembre, a l'assemblea de l'Associació d'Alumnes de l'Esmuc ([Assae](#)), l'organització estudiantil de l'Escola Superior de Música de Catalunya, els alumnes que hi érem presents ens vam assabentar que per sol·licitar la tramitació de la titulació corresponent als nostres estudis a l'Esmuc és necessària l'acreditació d'un títol equivalent al B2 d'anglès (FCE; First Certificate in English). Els primers afectats, però, són els alumnes que ara cursen tercer. Ells varen rebre la notícia al juliol, via e-mail, des de la secretaria acadèmica, on se'ls recordava aquesta condició.

La polèmica va començar arran d'aquesta notificació i del fet que se'ls ho "recordés", quan en realitat segons ells no en tenien constància. Des de l'Assae es va fer arribar aquest malestar entre els alumnes a l'equip directiu del centre i es va demanar de reconsiderar aquesta proposta, ja que hi ha

autonomia de centres per triar el nivell i l'idioma.

Anant a les fonts del BOE (Boletín Oficial del Estado), en el número 137 del 5 de juny de 2010, es troba el [Reial Decret 631/2010, de 14 de maig](#), on, en l'annex I, p. 48488, es diu: "Al finalizar sus estudios los Graduados y Graduadas en Música deben poseer las siguientes competencias transversales", entre elles es troba "Comprender y utilizar, al menos, una lengua extranjera en el ámbito de su desarrollo profesional."

Aquest decret ha portat un veritable debat al Consell de direcció, el qual semblava que havia finalitzat amb establir la tria de l'anglès com a única llengua estrangera, ja que sembla ser la llengua que té més sortida professional; i amb el nivell abans esmentat, ja que en principi hauria de ser el que tindrien els alumnes en acabar el batxillerat. Tanmateix el 22 d'octubre es va tornar a reunir el Consell per a reconsiderar-ho, i es va acordar que per acreditar el domini d'una llengua estrangera es donarien diverses opcions: una seria tenir el nivell B-2 o el *First Certificate in English*; una altra, fer el projecte final en anglès; i la tercera, seguir un curs d'anglès que s'oferiria al centre, on s'haurà de superar una prova final, o accedir directament a aquesta prova final.

No obstant això, l'[Assae ha proposat a l'equip directiu la reconsideració de la tria de l'anglès](#), al·legant, principalment, que al batxillerat es pot elegir estudiar altres idiomes, com l'alemany, el francès, o l'italià, i demana també que als alumnes de la primera promoció del grau se'ls faciliti d'alguna manera l'assoliment del nivell exigít atès que fins al seu tercer curs no s'han assabentat de la necessitat d'acreditar un nivell determinat en llengua estrangera —de moment, l'anglès— en finalitzar la seva carrera. De moment no hi ha res segur. Encara se n'ha de parlar una mica més per acabar de decidir-ho, però tot sembla apuntar cap a un acord entre estudiants i direcció.

Comentaris (1)

+ Afegir un comentari

Novetats de darrera hora

Josep Pujol i Coll 20 novembre 2012 13:19:38

Hi ha una actualització important sobre aquest tema a la Guia de l'Estudiant, llegiu-vos-la: <http://www.esmuc.cat/Estudia-a-l-ESMUC/Guia-de-l-estudiant/Requisits-de-domini-de-llengua-estrangera>

Contingut Actual

Número 12, novembre 2012

Destacats

- A dues veus
- Article
- La música té la paraula
- Zona ASSAE
- Article

- No som despesa, som inversió

- Zona ASSAE

Contingut Anterior

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019
- [Número 77, maig 2019](#)
Número 77, maig 2019

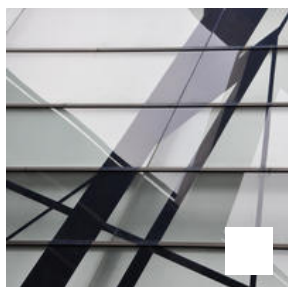
Ben a prop

Jam session al bar Llanterna

Gent Esmuc

Altres publicacions

0

Segur que moltíssimes vegades t'has imaginat projectes musicals que es podrien fer al voltant del nostre centre, fins i tot mentre feies un cafè just a sota d'aquest. Ho tenim més a prop del que ens pensàvem.

El passat dimecres 24 d'octubre va tenir lloc un tast del que serà un cicle d'actuacions al bar Llanterna que tindrà lloc els dimecres. El [Departament de Jazz i Música Moderna](#) de l'Esmuc ho organitza juntament amb l'empresa gestora del bar i amb la col·laboració de l'Auditori.

L'activitat es pot dir que va ser un èxit, combinant dalt de l'escenari alumnes i professors de la casa i alumnes d'altres centres. Realment un espai acollidor i molt bona companyia, dos dels requisits d'aquesta activitat musical i social.

La jam es va obrir amb un quartet integrat per en [Jo Krause](#), professor de bateria a la casa, Paco Perera al contrabaix, Dani Pérez a la guitarra i l'alumne de primer Lucas Martínez al saxo. Aquesta formació va tocar tres temes: els estàndards de jazz *I'll be seeing you*, de Sammy Fain; *Someday my prince will come*, de Frank Churchill —popularitzada pel trompetista Miles Davis—; i *La bossa o la vida*, un tema del saxofonista i professor de l'Escola [Gorka Benítez](#).

Un cop oberta la jam, entre els músics que van pujar a tocar hi havia els alumnes de l'Esmuc Vitalik Bagriy, saxofonista; Pol Omedes, trompetista, i Joan Casares, bateria. També hi va pujar el guitarrista Àlex Fortuny, que estudia al Liceu.

Entre el públic també hi havia més noms destacats en l'àmbit del jazz i en relació amb l'Escola, com per exemple el contrabaixista Manel Fortià, el pianista Xavi Torres o el saxofonista Vernau Mier.

Vist l'èxit que ha tingut aquesta activitat, és oportú animar a tothom qui en tingui ganes a participar en aquest tipus de projectes.

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 12, novembre 2012

Destacats

- A dues veus
- Article
- La música té la paraula
- Zona ASSAE
- Article

- No som despesa, som inversió

- Zona ASSAE

Contingut Anterior

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019
- [Número 77, maig 2019](#)
Número 77, maig 2019

La represa de Producció i Gestió

S'imparteix l'especialitat de nou, ara oficial

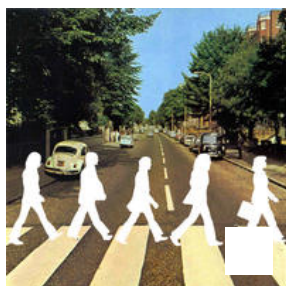
Mònica Tarré
Estudiant de Musicologia de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions

0

Aquest curs 2012-13 s'ha posat en marxa —o més ben dit, s'ha reprès— a l'Esmuc l'especialitat de Producció i Gestió. Com explica el cap de departament de l'especialitat, Xavier Fina, en l'article [La gestió cultural](#), aquests estudis ja s'havien ofert des de la fundació de l'Escola, i havien estat els pioners en l'Estat espanyol. Tot i que es van deixar de fer, enguany es reprenen, essent oficials en el Reial Decret d'Ordenació dels Ensenyaments Artístics Superiors.

Els estudis de Producció i Gestió comporten la introducció dels estudiants a les necessitats i els mitjans actuals per a l'expressió pública de la música. Tenen l'objectiu de formar bons gestors musicals i, conseqüentment, desenvolupar projectes artístics que arribin a un major públic i de millor manera. Aquesta especialitat té molt sentit en una escola com l'Esmuc, que

té una "mirada omnicomprensible i transversal del fet musical", afirma Xavier Fina. El Departament de Producció i Gestió reuneix professorat qualificat i diversificat pel que fa a tendències, tècniques, mitjans i enfocaments en el món de la promoció i la gestió musicals.

Els nous estudiants han començat fa un mes i mig amb la nova especialitat i, tot i només tenir dues assignatures pròpiament de Producció i Gestió, asseguren estar satisfets amb els continguts. De moment, un dels alumnes entrevistats defineix les assignatures com a "una introducció al món de la gestió i la política cultural, amb un perfil bastant teòric". Tres estudiants entrevistats (dels sis que conformen la nova promoció) estan contents de la diversitat de l'Escola (tant musical com d'especialitats), però els decep que la interpretació tingui un paper tan secundari en el seu àmbit.

Tots ells també ressalten la importància i l'interès que hauria de tenir per a l'intèrpret el saber promocionar-se. Són molt conscients que, per tal que la música que es crea s'expandeixi a les masses, cal tenir uns coneixements de planificació, legislació, màrqueting, negocis i d'organització de concerts. En definitiva, remarquen la importància de saber traçar una bona estratègia per a vendre un producte, en aquest cas, la música, dins aquest món capitalista.

En el Pla docent de l'especialitat de Producció i Gestió es cerca el criteri musical i l'estudi dels autors i les obres, juntament amb els continguts de les bases d'una gestió econòmica eficient o el domini de les tècniques de planificació i gestió de recursos humans. Dins el pla docent també s'inclouen pràctiques internes i projectes que responen a cobrir unes necessitats de la mateixa escola, com l'organització de concerts. "Gestionar una escola com l'Esmuc és una de les competències que donem als estudiants", amb aquesta frase acabava la meua entrevista amb Xavier Fina.

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 12, novembre 2012

Destacats

- A dues veus
- Article
- La música té la paraula
- Zona ASSAE
- Article

- No som despesa, som inversió

- Zona ASSAE

Contingut Anterior

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019
- [Número 77, maig 2019](#)
Número 77, maig 2019

Els nostres màsters

L'oferta educativa de l'Esmuc dins l'àmbit universitari

Hèctor Gasol
Estudiant de Musicologia
de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions 0

L'Esmuc novament segueix oferint i ampliant les propostes educatives per als graduats i professionals de la música. Un ventall de [màsters universitaris](#) que reflecteix la diversitat del panorama musical actual en funció de la demanda i les possibilitats laborals.

Quins màsters ofereix l'Escola? Quines universitats hi col·laboren? Són tots teòrics o també n'hi ha dirigits a la interpretació? Són algunes de les preguntes que un es pot plantejar a l'hora de triar i enfocar la seva decisió. Anem desgranant la llista d'alguns màsters existents i les seves característiques.

El màster en [Interpretació de la música antiga](#) rep el nom complet de *Musicologia, educació musical i interpretació de la música antiga*. És una oferta en col·laboració amb la Universitat Autònoma de Barcelona que

aquest any ha acceptat 47 alumnes, tant de fora de Catalunya com de procedència estrangera. El perfil d'alumne és el graduat en música antiga o en clàssica i contemporània que vol ampliar coneixements dins d'aquest àmbit. Malgrat que la part teòrica és imprescindible, se centra en la pràctica interpretativa professional. És per això que l'Esmuc dóna accés a la participació en els grans conjunts de l'Escola, en la música de cambra i en les classes d'instrument. Segons el coordinador del màster, Marc Heilbron, els alumnes hi opten atrets per la qualitat dels professors d'instrument i per la inquietud d'aprendre els criteris d'interpretació, ornamentació i improvisació.

[Tecnologies del so i de la música](#) és el màster realitzat conjuntament per la Universitat Pompeu Fabra i l'Esmuc. Forma els professionals i investigadors en les matèries de la computació, enginyeria d'àudio, percepció i cognició musical, entre d'altres. Permet formar els estudiants per treballar en estudis de gravació, productores audiovisuals i multimèdia, empreses del mercat de la comunicació del so i de la música. Actualment hi ha 14 matriculats. És una opció molt atractiva per a sonòlegs i enginyers amb intenció a especialitzar-se.

La Universitat de Barcelona col·labora amb l'Esmuc i la Universitat Rovira i Virgili en el màster [Música com a art interdisciplinari](#). Música, arts visuals, literatura, cinema, crítica, ràdio, estètica, noves tecnologies, organització d'exposicions, gestió musical..., són alguns dels eixos centrals reunits en aquesta proposta. La multidisciplinarietat i la interdisciplinarietat són aspectes innovadors en la recerca i en el món professional que confeccionen les matèries del màster. Una alumna de la segona edició, Nekane García, destaca com a aspectes positius "la cercania de los profesores, el acceso a material, las instalaciones de la Universidad de Barcelona y la diversidad del alumnado".

El màster en [Organització i direcció de centres de formació musical](#) és un projecte comú entre la Universitat Autònoma de Barcelona i l'Esmuc. Realitzat durant les tres edicions passades, busca l'especialització en el tractament de la gestió i coordinació de centres formatius de música. Malauradament enguany no es posarà en marxa degut a la manca d'alumnes inscrits. Esperem per l'any vinent una nova arrencada!

L'Esmuc ha donat llum a màsters propis, sense col·laboració universitària, com el màster en *Composició per a bandes sonores i música per a mitjans audiovisuals* o el nou *Màster d'estudis avançats en interpretació - instruments de la música clàssica i contemporània*, entre d'altres. Joaquim Rabaseda, professor de l'assignatura Història i evolució del repertori orquestral d'aquest últim —amb 20 preinscripcions pel moment—, expressa l'espera i la il·lusió del naixement d'un altre camí de formació continuada aquest proper gener. En aquesta línia d'ampliació, la coordinadora de màsters i recerca de l'Esmuc, Melissa Mercadal, es mostra positiva i afirma: "El procés és lent, però a la vegada és molt enriquidor i gratificant, ja que t'adones de totes les sinèrgies que es poden arribar a crear i el potencial que té l'Esmuc".

Sens dubte, l'oferta variada d'especialització que proposa l'Esmuc és una bona opció acadèmica per tal d'adquirir les eines i els continguts adequats per poder desenvolupar la tasca professional dins del mercat laboral i l'entorn social actual.

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 12, novembre 2012

Destacats

- A dues veus
- Article
- La música té la paraula
- Zona ASSAE
- Article

- No som despesa, som inversió

- Zona ASSAE

Contingut Anterior

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019
- [Número 77, maig 2019](#)
Número 77, maig 2019

Tradició i creació

El projecte final de l'estudiant Heura Gaya
obre la XXXII edició del FIMPT

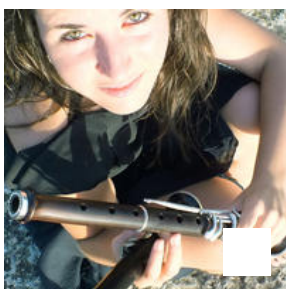

Miguel Gómez
Estudiant de Musicologia
de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions 0

Heura Gaya

La introducció dels instruments de la música tradicional en l'acadèmia ha tingut diverses conseqüències dins el nostre panorama musical. Una de les més importants és la diversitat de formats de concert que s'ha produït, conseqüència de l'atorgament a uns músics provinents majoritàriament d'una tradició oral d'una sèrie d'eines interpretatives i creatives que no havien tingut fins al moment. Això permet l'existència d'experiències com la que s'oferí el passat 4 d'octubre, a l'Auditori Eduard Toldrà de Vilanova i la Geltrú.

L'alumna recentment graduada per l'Esmuc Heura Gaya (1987, Juneda) es situà al capdavant d'un espectacle programat com a acte inaugural del conegut festival vilanoví en què presentà el seu projecte final de carrera, amb el qual va obtenir matrícula d'honor al juny del present any.

Introspeccions: una proposta personal de nova música per gralla és un

treball on l'estudiant es plantejava els problemes que suposa l'assoliment d'un alt nivell d'execució tècnica per part d'un instrumentista que no disposa d'un repertori específic pel seu instrument en relació al seu grau de professionalització. L'Heura Gaya va sorprendre amb una solució a aquest problema des d'una vessant creativa, en la qual aprofitava tots els recursos obtinguts gràcies a una formació superior i inclús alguns més (atesa l'encara incipient tradició acadèmica de la música tradicional).

La grallera presentà un programa molt heterogeni, totes les obres del qual havien estat compostes per ella mateixa, on es mostraren els més diversos registres de l'instrument en agrupacions que anaven des de les directament agafades de la tradició, com la de [tres gralles i timbal](#), a altres d'influència més clàssica, com és el [duo de gralla i piano](#), passant per propostes més lliures, similars a les que podem trobar a l'escena folk actual, o innovadores, com la inclusió del cant tradicional per part de la mateixa intèrpret. En paraules d'ella mateixa: "El principi fonamental de les obres és sempre un element de la tradició, bé sigui un gènere, una formació o una idea compositiva". Acompanyant les interpretacions, un rapsoda recità textos (tant poètics com més propers a l'assaig o a la reflexió de personalitats en la matèria) que donaven un sentit més complet a les obres a la vegada que servien de fil conductor.

El [Festival Internacional de Música Tradicional Popular](#) va néixer el 1981 amb la intenció de donar un espai a la música d'arrel tradicional i s'ha constituït com un dels més sòlids del panorama nacional i internacional. Trenta-dos anys més tard presenta un nou format una mica allunyat del mercat de la *world music* per tornar-se a centrar en els territoris de parla catalana i, aquesta vegada, també prenent l'esperit de l'Esmuc com a símbol de la reivindicació del valor artístic de la música tradicional.

Contingut Actual

Número 12, novembre 2012

Destacats

- A dues veus
- Article
- La música té la paraula
- Zona ASSAE
- Article

- No som despesa, som inversió

- Zona ASSAE

Contingut Anterior

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019
- [Número 77, maig 2019](#)
Número 77, maig 2019

Lamentaciones

El reflex del pas del temps en l'obra de Joan Sanmartí

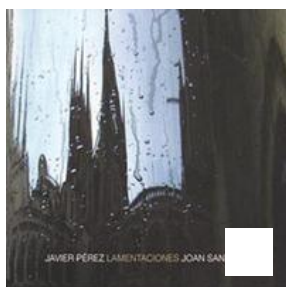
Irene Valle
Estudiant de Musicologia
de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions

0

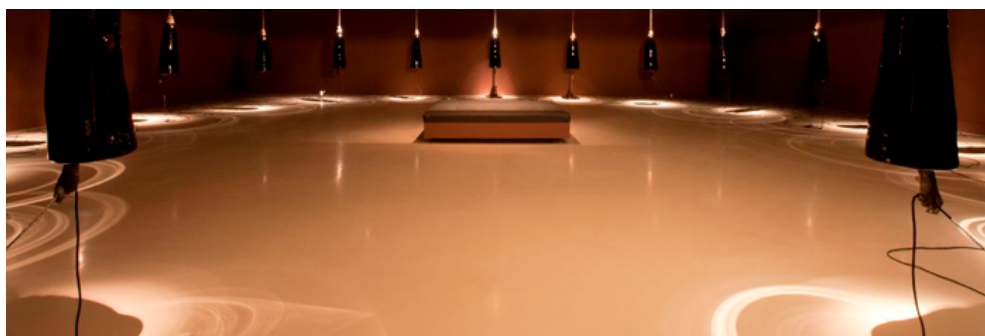
Ja que no podia competir visualment amb l'arquitectura del claustre quan el 2009 li van encarregar el projecte per a *Siglo XXI: arte en la catedral de Burgos*, l'artista basc Javier Pérez va optar per aprofitar-ne l'acústica per donar forma a la seva instal·lació escultòrica, anomenada *Lamentaciones*. L'obra, que ara es troba al [Museu de Montserrat](#), està composta per disset campanes de resina negra que, per la seva grandària, forma i pes, van suposar un desafiament per als bufadors del Centre Internacional d'Investigació del Vidre i les Arts Plàstiques de Marsella ([CIRVA](#)), doncs de les quals pegen, en forma de batalls, braços negres, i de l'interior de la resta, afloren veus humanes. El fi de les primeres és, amb el seu toc repetitiu i constant, alertar de manera amenaçadora de la condemna inherent a l'ésser humà en patir el pas del temps; el propòsit de les segones és, a través d'una obra vocal, crear una atmosfera inquietant.

I aquí és on entra [Joan Sanmartí](#), professor del departament de Jazz i Música Moderna de l'Esmuc. En la composició, que dura uns trenta minuts, hi ha una especial atenció a la proporció, basada en els números de versos del llibre bíblic de les *Lamentacions* del profeta Jeremies (22, 22, 66, 22, 22), i en la densitat sonora, disposada en forma d'arc. S'hi intercalen parts parlades amb parts cantades, utilitzant la introducció de Dickens al seu llibre *A tale of two cities* (Història de dues ciutats), en el motet de la part central de la peça de manera exclusiva. La resta de les seccions van patint transformacions harmòniques utilitzant el text de Virgili *Sed fugit interea, fugit irreparabile tempus* amb la tècnica dels *glissandi*.

Com que fer-ho amb un grup de música antiga resultaria massa evident, a la col·laboració del grup de música antiga [Música Reservata](#) es va unir la de [Mariona Sagarra](#), cantant contemporània amb la qual s'han treballat diversos efectes que apareixen a l'obra: respiracions agilitades, gemecs que torben, murmuris que arriben a aconseguir que notis la calor del seu alè a l'orella conduint-te a un estat de nerviosisme inexorable. També va ser molt acurat el procés de gravació, prestant atenció tant a la instal·lació com a l'espai: la veu de la Mariona es va registrar en un estudi de gravació; en canvi, els del grup Música Reservata es va gravar a l'església de la Torre Roja de Sant Pere de Vilamajor, Barcelona; el motet de la secció central tots junts, i la resta de les seccions, un per un (tot un repte tècnic per a ells) ja que, per tal de crear un efecte envoltant, cadascuna de les veus sortiria per un altaveu diferent.

L'obra està composta, a més, d'una corona d'espines de vidre, amb el qual ens fa recordar la feblesa de la condemna a la qual estem sotmesos, i un rosari les granes del qual són calaveres a mida real. El propòsit de l'obra és causar sensacions: no busca incomodar, sinó fer-nos reflexionar sobre la nostra condició.

El CD amb la gravació és a la nostra biblioteca, i l'exposició de l'obra, al Museu de Montserrat fins febrer de 2013.

La instal·lació escultòrica de Javier Pérez, exposada al Museu de Montserrat

Contingut Actual

Número 12, novembre 2012

Destacats

- A dues veus
- Article
- La música té la paraula
- Zona ASSAE
- Article

- No som despesa, som inversió

- Zona ASSAE

Contingut Anterior

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019
- [Número 77, maig 2019](#)
Número 77, maig 2019

Filmar la música

La etnomusicología audiovisual según Leonardo D'Amico

Rubén López Cano
Professor de Musicologia
de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions 0

Leonardo D'Amico, investigador con amplia experiencia en la organización de festivales de documental etnomusicológico, realiza en este volumen una brillante introducción al mundo de la etnomusicología audiovisual. Después de distinguir entre documentación audiovisual de investigación (material generado por el investigador durante su trabajo de campo para su posterior análisis) y el documental propiamente dicho (producto de montaje y edición y destinado a su difusión pública), establece la diferencia entre el documental etnomusical (aquél que presenta performances de música de tradición oral fundamentalmente para su consumo estético) y el etnomusicológico (que estudia con metodologías de esta disciplina, algunos aspectos de estas músicas).

El libro aporta interesantes reflexiones sobre la frágil frontera entre la realidad y ficción en el documental y el difícil papel del investigador en su doble rol de cineasta y etnomusicólogo. Así mismo, realiza una eficaz tipificación de diversas clases de documental atendiendo a su contenido, a sus formas expositivas y a sus funciones. De particular interés es su análisis de diversos estilos documentalistas de etnomusicólogos que han trabajado bajo el auspicio de organismos como el Institut für den Wissenschaftlichen Film de Göttingen, El Centre National de la Recherche Scientifique de Francia y la National Film and Television School de Inglaterra, sin olvidar las producciones italianas fundamentalmente de Diego Carpitella.

D'Amico también examina algunos de los casos más importantes de análisis etnomusicológico de la documentación audiovisual cómo el método de transcripción fotograma a fotograma de Gerhard Kubik, las técnicas de animación y graficación didáctica sobre la película de Hugo Zemp y el análisis viodográfico de la interacción entre músicos y público en la música sufí de Ragula Bruckardt Qureshi. Así mismo, discute los últimos formatos de audiovisual de música étnica, la *world music*, el *etnoclip* y los documentales sobre etnomusicólogos.

La bibliografía citada en el volumen recoge prácticamente lo esencial que se ha publicado sobre etnomusicología audiovisual. Se trata de un libro fundamental que deberá dar origen a más trabajos que contribuyan al desarrollo de la enseñanza de la metodología de investigación musical a través de medios audiovisuales.

D'AMICO, Leonardo.

Filmare la musica. Il documentario e l'etnomusicologia visiva.

Roma: Carocci editore, 2012. (Biblioteca di testi e studi).

ISBN: 978-8843062904

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 12, novembre 2012

Destacats

- A dues veus
- Article
- La música té la paraula
- Zona ASSAE
- Article

- No som despesa, som inversió

- Zona ASSAE

Contingut Anterior

Números anteriors

- **Número 81, gener 2020**
Número 81, gener 2020
- **Número 80, octubre 2019**
Número 80, octubre 2019
- **Número 79, juliol-setembre 2019**
Número 79, juliol-setembre 2019
- **Número 78, juny 2019**
Número 78, juny 2019
- **Número 77, maig 2019**
Número 77, maig 2019

Improvisació col·lectiva transdisciplinària

L'aprenentatge d'allò *que no s'ensenya*

Laura Roig Guarch
Graduada en Pedagogia
per l'Esmuc

Posa't en contacte

Article

Altres publicacions

0

Detall de la jam d'improvisació transdisciplinària

totes les persones, sigui quina sigui la seva experiència, edat o procedència, puguin participar d'una creació artística transdisciplinària i col·lectiva.

A principis de 2011 es va dur a terme un taller de formació transdisciplinària amb estudiants de teatre, música i dansa, basat en la creació i la improvisació col·lectiva. Ara, més d'un any després d'haver dissenyat, guiat i avaluat el programa, segueixen sorgint preguntes. En un tema susceptible de rebre inputs de diverses àrees de coneixement, les ulteriors lectures generen també noves connexions que assenten les conclusions obtingudes en aquell moment.

En aquest article, a més de fer una breu revisió dels principis metodològics del programa i la seva praxi, voldria ressaltar els motius per a la integració de les arts; qüestionar l'educació d'aquells aspectes que intervenen en l'acte artístic —com la intuïció i el paper de l'ego— però que no acostumen a figurar en programes curriculars (i, encara menys, a cobrar forma d'activitat en cap assignatura); així com reivindicar la improvisació col·lectiva com a funció vital i social en què la flexibilitat del contingut del programa fa que

Els principis de la transdisciplinarietat com a ideari contemporani

L'any 1994, dins del marc del I Congrés Mundial de la Transdisciplinarietat [1], un grup de pensadors i filòsofs entre els quals figuren Edgar Morin i Basarab Nicolescu, van descriure la seva manera d'entendre el món en un document anomenat *Carta de la Transdisciplinarietat*.

Alguns dels punts que destaquen d'aquest escrit són el fet que la transdisciplinarietat complementa el punt de vista disciplinari, i que la subjectivitat derivada d'unificar semànticament les accepcions, a través i més enllà de les disciplines, produeix un enriquitment de l'individu. La transdisciplinarietat acull referències a la interdisciplinarietat i a la multidisciplinarietat, i n'inclou totes les dimensions. Així mateix, el document estableix que una educació autèntica no pot privilegiar el coneixement abstracte, sinó que ha d'avaluar el rol de la intuïció, l'imaginari, la sensibilitat i el cos. La perspectiva transdisciplinària s'identifica amb una perspectiva transcultural, que promou el diàleg i la discussió i busca una comprensió compartida.

Resum dels objectius i principis metodològics del programa-taller d'Improvisació col·lectiva transdisciplinària

El programa-taller d'improvisació col·lectiva es va dur a terme com a part del Projecte final i Pràcticum dels estudis de Pedagogia per a la Formació Musical Bàsica i General a l'Esmuc. Es va desenvolupar durant unes vint hores lectives, els mesos de gener i febrer de 2011 a l'Institut del Teatre, i hi van participar alumnes d'educació superior artística provinents de l'Esmuc, de l'ESAD (Escola Superior d'Art Dramàtic) i del CSD (Conservatori Superior de Dansa) —ambdues últimes, institucions de l'Institut del Teatre.

El programa-taller tenia com a objectius específics:

- Crear un espai de comunicació i aprenentatge comú entre estudiants de música, teatre i dansa, apostant per una didàctica interpersonal que afavorís la construcció col·lectiva del coneixement.
- Aportar una experiència formativa més enllà de la formació disciplinària —o, com a molt, multidisciplinària— que els alumnes rebien en cada centre, buscant la unificació de les disciplines, afinant la sensibilitat per cadascuna i indagant en els denominadors comuns a totes elles.

Es pretenia que, al final del taller, cada alumne se sentís lliure d'improvisar i interactuar amb eines de qualsevol disciplina artística, independentment de quina fos la seva especialitat de partida.

Els pilars metodològics que regien el programa van consistir, d'una banda, en un procés en tres fases que partia de l'exploració multidisciplinària i culminava en la creació transdisciplinària. En aquesta última fase, dins d'una mateixa activitat de *performance*, se simultaniejaven els llenguatges artístics amb total llibertat de cada alumne. Aquest podia canviar, transformar o fusionar el seu rol artístic en qualsevol moment.

D'altra banda, l'altre punt fort en aspectes metodològics va ser l'aprenentatge cooperatiu i reflexiu, gràcies a la xarxa d'interacció entre els alumnes i l'estona de reflexió col·lectiva, discussió i debat amb què finalitzava cada sessió.

Contingut Actual

Número 12, novembre 2012

Destacats

- A dues veus
- Article
- La música té la paraula
- Zona ASSAE
- Article

- No som despesa, som inversió

- Zona ASSAE

Contingut Anterior

Números anteriors

- **Número 81, gener 2020**
Número 81, gener 2020
- **Número 80, octubre 2019**
Número 80, octubre 2019
- **Número 79, juliol-setembre 2019**
Número 79, juliol-setembre 2019
- **Número 78, juny 2019**
Número 78, juny 2019
- **Número 77, maig 2019**
Número 77, maig 2019

Reflexió grupal *post-performance*. Fotografia: Luis García

Sobre la unificació de les arts i l'educació artística en l'àrea d'improvisació

Al llarg de la història de les civilitzacions occidentals sovint s'ha escrit sobre una entitat artística que englobava teatre, música i dansa. Des del Trivium de l'Acadèmia Platònica, quan la transdisciplinarietat artística era una realitat, fins a les ambicions wagnerianes del segle XIX, quan era una utopia que es va encarnar en el concepte de l'Art Total.

Des de fa unes dècades, molts autors i educadors musicals validen els beneficis de connectar les disciplines artístiques: la música s'expressa de forma més autèntica si s'hi implica tot el cos (Nachmanovitch, 1991), i s'estableixen relacions tan ínfimes com que la música és moviment audible i la dansa és música silenciosa (Goodkin, 2004). Amb aquest rerefons bibliogràfic persistent i l'herència de les metodologies històriques d'Orff i Dalcroze, les institucions educatives de música i dansa es complementen en molts casos, mentre que el teatre acostuma a quedar desvinculat —amb excepcions com la que trobem en una escola que no per casualitat s'anomena Trivium, a Sant Julià de Lòria (Andorra), que imparteix teatre, música i dansa de forma multidisciplinària i ofereix tallers inter i transdisciplinaris en caps de setmana. [2]

En el nostre programa-taller d'Improvisació col·lectiva transdisciplinària, la vivència de la primera fase va marcar algunes diferències entre estudiants de música i estudiants de teatre i dansa. La primera fase va consistir en activitats d'improvisació col·lectiva en les diferents disciplines. Va resultar enormement enriquidora per als estudiants de música però, en canvi, menys interessant i sorprenent per als estudiants de dansa i de teatre. L'avaluació diagnòstica prèvia a la realització del taller va mostrar que tots els estudiants rebien en els seus centres formació en improvisació, i que el grau de satisfacció en aquesta àrea era regular-alt entre estudiants de teatre i dansa, i regular-baix entre els estudiants de música.

En un marc acadèmic, en música s'acostuma a treballar la improvisació en el context d'una tonalitat, una roda d'acords determinada al que s'associen unes escales concretes, unes notes primàries i unes de pas..., la qual cosa fa que la improvisació i el resultat sonor sigui, molt sovint, fruit d'un treball des del pla intel·lectual. En l'àmbit de la dansa, en canvi, la improvisació acostuma a partir d'estímul físics i sensorials i, en el del teatre, d'estímul emocional.

En el taller d'improvisació col·lectiva, les activitats partien d'estímul sobretot sensorials, amb activitats similars a les que ens plantejaven Boal (2002) o Schafer (2004) per al despertar dels cinc sentits. Les activitats treballaven, per al seu resultat col·lectiu, l'habilitat de l'escolta. El tipus d'escolta de la qual parlem se situa en els àmbits físic-sensorial i emocional, i porta, de fet, a un buidatge de l'ego intel·lectual, de manera que les decisions individuals que s'han de prendre durant una *performance* d'improvisació col·lectiva, enmig de la incertesa, flueixen sense la pertorbació de la inseguretat i la por i donen coherència al conjunt.

L'educació de la inspiració, l'escolta i la intuïció

Ja fa més de vint anys que, a la costa est dels Estats Units, David Darling imparteix cursos d'improvisació musical col·lectiva. Són els anomenats Music for People, als quals acudeix gent amb bagatges diversos.

Tot i tractar-se d'improvisació aplicada només a la música, ha estat una agradable sorpresa trobar que els principis que utilitza Darling en els seus *workshops* coincideixen amb els descoberts en la pràctica del programa-taller d'improvisació transdisciplinària: *egoless participation* i un profund treball de l'escolta, entre d'altres.

Barry Green, des de la costa oest, fa cursos com Inspiration in Music 2005, on són primordials el treball de la respiració i el moviment en la improvisació musical (Green, 2009). L'organització InterPlay, amb una orientació més interdisciplinària, ofereix una formació que integra la improvisació en moviment, veu, construcció d'històries i silenci [3].

En l'educació artística, sovint sentim a dir que *hi ha coses que no es poden ensenyar*. És el cas d'aspectes com la inspiració, l'escolta, el buidatge de l'ego, la intuïció o fins i tot la musicalitat. De fet, són aspectes que no es poden ensenyar des d'una didàctica transmissora tradicional, que considera que és el professor qui sap i trasllada, per mitjà de les seves explicacions, el saber al coneixement dels alumnes. Aquest seria un model logocèntric, centrat en la matèria.

En el taller d'Improvisació col·lectiva transdisciplinària, el model didàctic era totalment psicocèntric, centrat en els alumnes, ja que eren ells i elles els que aportaven el contingut de les improvisacions. El rol de la professora era guiar cautelosament el procés i proporcionar al grup les condicions òptimes per afavorir la interacció i la reflexió dels alumnes en la construcció de l'aprenentatge.

Per tant, la intuïció, l'escolta i la inspiració són aspectes de l'educació artística que probablement no es puguin aprendre a través d'una didàctica basada en la teoria directa tradicional, però sí des d'una didàctica de la teoria constructiva, centrada en els alumnes i que treballa els estímuls físics i sensorials, ja que són aquests estímuls els que permeten que la intuïció, l'escolta i la inspiració flueixin més fàcilment en la pràctica artística.

El treball d'aquests aspectes no només aporta un aprenentatge intra i interpersonal que afavoreix l'expressió, la llibertat i la seguretat en un mateix en un context sempre imprevisible; també aporta qualitat al fet artístic, perquè li dona vida i autenticitat més enllà de la tècnica disciplinària. I aquest fet és un denominador comú a totes les arts.

La flexibilitat d'un programa d'improvisació artística transdisciplinària: impacte en la vida quotidiana i social

El fet de no tenir cap exigència quant a contingut (no hem de compondre una música dins d'uns determinats paràmetres, ni crear una coreografia, ni elaborar un text que tracti sobre un tema determinat) sinó que el mateix

Un actor i una ballarina improvisant moviment

procés d'improvisació dóna forma a un contingut imprevisible i canviant, fa que absolutament tothom pugui participar d'una experiència com aquesta.

El procés s'haurà d'adaptar a cada grup de manera que es podrà arribar a una llibertat d'interacció transdisciplinària en més o menys temps i afinar l'escolta mitjançant un procés més o menys ardu. Però, en definitiva, es tracta que cadascú aportï allò que el seu bagatge li permeti, i aprengui a mesurar la iniciativa pròpia pel bé del conjunt, sense altres normes preestablertes que la coherència, el respecte i l'acceptació dels altres.

En aquest sentit, les trobades CUE [4] són una de les experiències més interessants que s'han fet a Barcelona i a altres ciutats d'Europa. La improvisació simultània entre diferents disciplines es planteja com un repte i un laboratori d'una nova organització social basada en els valors d'autonomia i de tolerància, en l'acceptació dels altres i en la capacitat de prescindir-ne. En la improvisació, com en la vida, hem de ser responsables de les vibracions que enviem als altres (Oshinsky, 2008).

Es pot començar un treball d'improvisació artística amb qualsevol persona tenint en compte aquest concepte de *musicalitat* que s'aplica als cursos Music for People: *sigues un autèntic mestre en allò que pots controlar* (Oshinsky, 2008). Això significa que tothom pot fer-ho. No hi ha persones *no-artístiques*, sinó persones amb poca experiència.

Aquesta idea és bàsica per a la (ara mateix, utòpica) democratització de l'art al nostre país. Ara més que mai s'ha de reivindicar l'educació artística com a part de la formació expressiva vital de cada individu, ja que és quan fa més falta una ciutadania amb sensibilitat, flexibilitat, autonomia i sentit crític.

Les escoles d'ensenyaments artístics de tots els nivells i també els centres cívics són algunes institucions que poden fer realitat aquesta formació en la improvisació des d'aquests aspectes que *no s'ensenyen però es poden educar*, amb els

matisos continguts en cada paraula.

La improvisació no és propietat d'uns quants artistes sinó que cada conversa no assajada mostra que és una funció vital bàsica (Nachmanovitch, 1991).

Improvisació transdisciplinària per cadena d'influències simultànies. Dansa, teatre i música.

BIBLIOGRAFIA

- Boal, A. *Juegos para actores y no actores*. Barcelona: Artes escénicas, 2002.
- Goodkin, D. *Play, sing and dance*. San Francisco: Schott, 2002.
- Green, B. *Bringing music to life*. Chicago: Gia publications, 2009.
- Nachmanovich, S. *Free Play: improvisation in life and art*. Los Ángeles: Tarcher, 1991.
- Oshinsky, J. *Return to child*. Goshen (Connecticut): Music for People, 2008.

[1] Anes, J., Astier, A., Bastien, J., Berger, R. et al. (1994, novembre, 2006). *Carta de la Transdisciplinariadad*. <http://www.filosofia.org/cod/c1994tra.htm>

[2] Comú de Sant Julià de Lòria. *Tríviu, espai lauredià d'arts escèniques*. <http://www.santjulia.ad>

Els sons d'una flauta japonesa

Per què escriure 'shakuhachi'

Josep Pujol i Coll
Professor de musicologia
de l'Esmuc

Posa't en contacte

La música té la paraula

Altres publicacions 0

El professor Horacio Curti.
Foto: Thyzzar.

Les incoherències lingüístiques, com a mínim, m'intriguen. Vet aquí un exemple: si 'Xostakóvitx', per què 'shakuhachi'? És a dir, per què no 'xakuhachi'? No, no és que tingui massa temps lliure, és que vaig tardar a entendre els criteris de la transliteració dels noms russos, que tant afecten l'escriptura musical, i de cop topo amb aquesta flauta japonesa, que dins el seu nom aplega tot un munt de consonants 'problemàtiques', transliterades de manera inesperada. Són consonants que semblen onomatopeïques, orgàniques com el mateix aire dins l'instrument que toca el professor de l'Escola [Horacio Curti](#), travessant els alvèols del bambú.

Havíem quedat que un dels criteris bàsics en l'adaptació dels neologismes provinents de llengües amb altres alfabetos, com el ciríl·lic, és la conservació dels mateixos sons però amb la grafia adaptada a la nostra llengua. És per això que no escriurem Chaikovsky sinó Txaikovski, ni tampoc Shostakóvich sinó Xostakóvitx. Aleshores, tornem-hi, per què shakuhachi? Dels quatre

sons consonàntics —tots sords—, ens podem posar de seguida d'acord amb els del mig. Encara que ens la mirem una mica malament, la *k* té una certa tradició per representar les oclusives velars en català, sobretot en mots d'origen estranger. I la *h* l'hem hagut d'usar per incorporar un so fricatiu aliè al català, però molt present als neologismes que ens arriben de l'anglès i el castellà.

Fins aquí tot bé, però anem al cap i a la cua, aquestes *sh* i *ch* que, personalment, em feien mal d'ulls. L'entrellat està en el romaji, el sistema de transliteració de l'alfabet japonès al llatí. És un sistema que té una gran tradició des que, el 1867, el reverend J. C. Hepburn el va usar al seu diccionari japonès-anglès i basat, és clar, en l'ortografia anglesa. Gràcies a aquest sistema, 武満 徹 podem escriure-ho com a [Toru Takemitsu](#), i 坂本 龍一 ho llegirem com a [Yūichi Sakamoto](#). Tant al mateix Japó com a fora, el sistema romaji Hepburn de transliteració s'ha convertit, en la pràctica, en tot un estàndard mundial. Com si fossin paquets de te o estampes japoneses, les paraules de l'orient ens arriben pels ports anglosaxons, allà ens les manufacturen i ens les trameten a la resta del món dins el seu embolcall. La *sh* i la *ch* del shakuhachi, doncs, són el segell del seu viatge, la marca al seu passaport de les fronteres superades, o l'aranzel que hem de pagar per tenir-les aquí.

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 12, novembre 2012

Destacats

- A dues veus
- Article
- La música té la paraula
- Zona ASSAE
- Article

- No som despesa, som inversió

- Zona ASSAE

Contingut Anterior

- Número 11, octubre 2012
- Número 10, juliol-setembre 2012
- Número 9, juny 2012
- Número 8, maig 2012
- Número 7, abril 2012

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019

Assae, primer acte

Què és l'Associació d'Alumnes de l'Esmuc?

Eduard Almacellas
Estudiant de piano i
membre de la junta de
l'Assae.

Posa't en contacte

Zona ASSAE

Altres publicacions

0

Aquest article estrena la secció dedicada a l'Associació d'Alumnes de l'Esmuc. En aquest espai informarem de totes aquelles novetats de què l'Assae n'és particip. Aquests articles seran, doncs, eina de comunicació per tots els estudiants de l'escola.

Des de la seva creació, els estudiants de l'Esmuc no han tingut un òrgan de representació propi que vetllés pels seus interessos. Després de diversos intents, amb més o menys èxit, el curs passat es va iniciar un il·lusionador projecte de creació d'una Associació que, d'alguna manera, permetés canalitzar totes les inquietuds que poguessin sorgir entre els alumnes.

Plantejada en els seus inicis per membres del Consell d'Escola, l'Assae (Associació d'Alumnes de l'Esmuc) va fer els seu primer pas el dia 25 de novembre del curs passat i té com a objectiu participar en el

desenvolupament de propostes diverses en el marc de l'Escola: projectes de millora del centre, activitats dels i per als estudiants, ajudar en diferents àmbits acadèmics i/o artístics, etc. Tot això es fa amb el suport dels més de 450 socis que tenim actualment.

Amb la junta elegida per votació el maig del curs passat hem plantejat un full de ruta amb els principals projectes de què volem ser particips, emfatitzant la relació entre els estudiants i la direcció del centre com a mitjà per avançar en els propòsits de l'Associació. És per això que, per exemple, tenim el compromís de reunir-nos amb l'equip directiu periòdicament per exposar els conflictes existents, plantejar solucions i planificar conjuntament activitats i projectes pels estudiants.

L'Associació, abans de tot, ha de ser **de tots i per a tots**. És per això que el seu funcionament ha de ser assembleari. En aquesta línia, el passat dia 26 de setembre es va celebrar la primera assemblea de l'Assae, on es van explicar les principals línies d'actuació que s'estan seguint actualment, així com els projectes futurs que es volen engegar. També es va aprovar el Reglament de Règim Intern, el document vertebrador de l'estructura i el funcionament de l'Assae. [L'acta de la reunió](#) reflecteix tot allò que s'hi va debatre.

Ara, després d'uns mesos de feina, ja podem informar-vos de diferents iniciatives en què hem estat implicats. Les més importants són:

- **Certificat B2 d'anglès per als estudiants de Grau.** Després d'una comunicació poc curosa per part de la direcció a tots els estudiants del nou pla, hem iniciat una sèrie de trobades que tenen com a objectiu facilitar la obtenció d'aquest títol i reduir-ne el nivell demandat. Si bé encara no tenim una resolució definitiva, tenim el [compromís per part de l'Escola de millorar-ne les condicions](#).
- **Acte inaugural del curs.** L'Assae ha participat activament en la inauguració del curs escolar, amb la intenció de crear vincles d'unió entre l'Escola i l'Associació.
- **Primer aniversari de l'Assae.** Malgrat que és un projecte embrionari, ens fa molta il·lusió celebrar el primer aniversari de l'Associació amb totes les sòcies i els socis. Per això organitzarem un acte obert a tots i, potser, alguna activitat de caràcter lúdic.
- **Participació en activitats en defensa de l'ensenyament.** Hem participat i fet difusió de manifestacions defensant la universitat pública (organitzada per la PUDUP, el dijous 11 d'octubre) i en defensa de l'ensenyament públic de la música i de la dansa (organitzada per la Plataforma "Salvem l'ensenyament públic de la música i la dansa", el dissabte 20 d'octubre).
- **Moviment intercentres d'Ensenyaments Artístics Superiors.** Un dels nostres objectius és potenciar una certa interrelació entre diferents centres artístics arreu de Catalunya. És per això que hem reprès la idea de mantenir contacte amb estudiants d'aquests centres i fer activitats conjuntes.
- **Simposi Mompou.** L'Assae participarà en el simposi que es celebrarà els dies 11, 12, 13 i 14 de desembre, tant en tasques logístiques com en activitats musicals.

Aquestes són les principals activitats en què hem treballat i seguirem treballant. Finalment, com sempre, us recordem que l'Assae és de totes i tots i, per tant, està oberta a la participació de qualsevol estudiant de l'Escola, ja sigui en forma de proposta, idea, incorporació en comissions, etc. Podeu posar-vos en contacte amb nosaltres via [correu electrònic](#) i informar-vos al [blog de l'Associació](#).

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 12, novembre 2012

Destacats

- A dues veus
- Article
- La música té la paraula
- Zona ASSAE
- Article

- No som despesa, som inversió

- Zona ASSAE

Contingut Anterior

Números anteriors

- **Número 81, gener 2020**
Número 81, gener 2020
- **Número 80, octubre 2019**
Número 80, octubre 2019
- **Número 79, juliol-setembre 2019**
Número 79, juliol-setembre 2019
- **Número 78, juny 2019**
Número 78, juny 2019
- **Número 77, maig 2019**
Número 77, maig 2019

Sanjay Peters

"En situacions adverses, els estudiants de l'Esmuc encara poden trobar esperança, plaer i joia en la música"

Edgar Basiana
Estudiant de Composició de l'Esmuc

Posa't en contacte

Entrevista

Altres publicacions 0

Sanjay Peters és doctor en Economia per la Universitat de Cambridge. Actualment és professor del Departament d'Economia i director del Centre de Mercats Emergents a l'IESE Business School (Universitat de Navarra) a Barcelona. També és professor visitant en el Centre d'Investigació d'Àsia a la Copenhaguen Business School (Universitat de Copenhaguen). Ha treballat com a consultor pel Banc Mundial, les Nacions Unides i per l'empresa privada. Amb la seva lliçó inaugural hem començat el curs 2012-13 a l'Esmuc.

Com economista i aficionat a la música, quins valors creu que comparteixen les ciències econòmiques i la música?

Primer de tot, he d'aclarir que el meu principal mitjà de vida és el d'investigador i professor d'economia, però per mi la música no només és un *hobby*. Sense la música, la meua vida hauria estat buida i probablement menys efectiva com a investigador i professor d'economia. Durant l'estiu, enregistro i interpreto música per tot Espanya i Europa. Tinc tres projectes musicals diferents i els hi dedico la mateixa atenció. Pel que fa als valors de cada especialitat, considero que no en comparteixen cap. La gent considera les dues disciplines molt diferents, però crec que a la vegada són creatives i requereixen esforç.

Quins aspectes li atrauen de la música?

La música omple les meves necessitats emocionals. També suavitza la solitud provocada per la feina d'investigador després de llargues hores de treball, en una disciplina com l'economia, que cada vegada requereix un major control d'aspectes tècnics i matemàtics. Compaginar la investigació amb la docència a la universitat satisfà les meves necessitats intel·lectuals. Fer esport i meditar regularment, m'ajuden també a controlar l'estrès. Preguar i reflexionar omplen les meves necessitats espirituals. Tots aquests elements m'ajuden a trobar la pau i l'equilibri entre la ment, cos, ànima i esperit.

Tinc entès que la seva especialitat musical és la percussió. Què li transmet?

Per mi la percussió és quelcom primordial. El ritme, especialment els tambors, és pulsació que provoca que la gent balli de manera espontània i s'alliberi. A tot arreu escolto patrons rítmics: els sons dels trens movent-se a diferents velocitats, els clàxons en els carrers plens de gom a gom de l'Índia, la pluja i el vent. La veu humana és l'instrument més poderós del qual disposem. Després, sense cap mena de dubte, ve la percussió. Ambdós arriben al cor de la gent d'arreu del món. M'agrada interpretar diferents estils de música, com els llatins, indis, africans, jazz, flamenco, funk, etc. Per mi la fusió és l'habilitat d'interpretar i expressar diferents estils en un d'únic i propi, que a la vegada hauria de ser l'objectiu final d'un músic.

Per què va decidir decantar-se per l'estudi de l'economia?

Vaig triar estudiar economia perquè des de molt jove era conscient, políticament i socialment, de les greus injustícies i desigualtats econòmiques en el món, i sobretot de les societats on jo vaig créixer. Havent nascut a l'Índia i crescut als Estats Units i al Regne Unit, vaig estar exposat a moltes contradiccions entre diferents classes socials, ètnies i grups racials. Aquestes diferències en el benestar, els estàndards de vida, els drets i les llibertats individuals van fer que estudiés economia. Volia trobar respostes a preguntes com per què els països rics són rics i els pobres són pobres, i per què hi ha aquestes desigualtats d'ingressos entre classes socials i països, i per què algunes empreses obtenen bons resultats i d'altres fan fallida.

Quin creu vostè que ha de ser el paper de la cultura en el segle XXI?

La meua opinió respecte a aquesta qüestió és que hem de protegir les tradicions de la cultura a la qual pertanyem, els llocs físics on vam néixer i descansen les arrels ancestrals. Però això s'hauria de fer sense perdre la referència del nostre context, apreciament la riquesa que suposa la globalització cultural de la qual tots formem part.

Contingut Actual

Número 12, novembre 2012

Destacats

- A dues veus
- Article
- La música té la paraula
- Zona ASSAE
- Article

- No som despesa, som inversió

- Zona ASSAE

Contingut Anterior

Números anteriors

- **Número 81, gener 2020**
Número 81, gener 2020
- **Número 80, octubre 2019**
Número 80, octubre 2019
- **Número 79, juliol-setembre 2019**
Número 79, juliol-setembre 2019
- **Número 78, juny 2019**
Número 78, juny 2019
- **Número 77, maig 2019**
Número 77, maig 2019

Creu que la potenciació de la cultura pot ser una eina útil pel creixement econòmic dels estats?

Pel que fa a la tradició cultural, penso que gràcies al turisme es pot donar a conèixer més fàcilment. El flamenco, per exemple, pot ser una gran font d'ingressos, fruit de l'interès dels asiàtics cap a Andalusia. Els xinesos i els indis estan fascinats amb la música i la dansa flamenca. Hem de tenir en compte que la Xina i l'Índia són dos dels països amb un creixement més notable.

Creu que seria útil per la ciutadania tenir uns majors coneixements d'economia, tant a nivell macroeconòmic com domèstic?

Sens dubte. Com més informats estem els ciutadans respecte el que passa al nostre voltant, serà més beneficiós a l'hora d'impulsar debats socials i influir en la política de les societats democràtiques, com ara la catalana. El discurs de la societat civil és fonamental en un país democràtic, tant en els afers domèstics com els internacionals, referents a la globalització.

Creu que la dependència actual d'alguns estats envers els mercats financers per disposar de líquid, amb l'objectiu de complir amb les seves obligacions, pot perjudicar l'estat del benestar, i més concretament l'ensenyament de les arts?

La resposta depèn de la disponibilitat de trobar fons per les arts, o de si hi ha retallades o restriccions severes en la despesa estatal destinada a l'educació, o més concretament en institucions com l'Esmuc. Si els governs autònoms d'Espanya no poden disposar del suport econòmic necessari procedent del govern central per l'ensenyament de les arts, hauran de ser ells mateixos que promoguin altres iniciatives. Actualment, l'alternativa al finançament públic podria sorgir de la iniciativa privada o bé s'hauria de tenir en consideració el finançament procedent dels mercats financers internacionals.

Per acabar, quin missatge d'optimisme vol transmetre als estudiants de l'Esmuc?

Optimisme i pessimisme són estats d'ànim, igual que l'avorriment. En situacions adverses, els estudiants de l'Esmuc encara poden trobar esperança, plaer i joia en la música, en l'art i la natura sense que suposi un desgast personal. La revolució tecnològica de les dues últimes dècades permet als estudiants accedir lliurement a un gran volum d'informació respecte a diferents estils i tradicions musicals de tot el món via Internet. No actuar esperant que millori la situació actual seria terrible. Practicar i disciplinar-se no depenen del suport que el govern pugui donar a les arts. L'exigència amb tu mateix no és un substitut perquè el govern continuï mantenint l'alt nivell musical que s'ofereix en institucions com l'Esmuc, però també s'ha de cultivar la curiositat intel·lectual i les ganes d'aprendre. Sense passió és més difícil créixer i aprofitar el potencial real de les persones. Aquest hauria de ser l'objectiu, trobar una raó i passió per viure la música.

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari